

ՄՇԱԿ

Տարեկան գինը 10 ռուբլի, կէս տարեկանը 6 ռուբլի:
Առանձին համարները ԱՄԵՆ ՏԵՂ. 5 ԿՊ.
Թիֆլիսում գրվում են խմբագրատանը:
Մեր հասցեն՝ Тифлиси, редакция „Мшакъ“
Сергиевская ул., № 5.
Tiflis, Rédaction „Mschak“
Խմբագրատան տ է լ է ֆ օ ն № 253.

Խմբագրությունը բաց է առաւօտ 10—2
(բացի կիրակի և տոն օրերի):
Յայտարարությունները ընդունվում են առկա
Յայտարարությունները համար 2—3-ը համար
խրախուսվում են տողատեղին 20 կոպեկի:
Տպարանի տ է լ է ֆ օ ն № 67.

ՄՇԱԿ

(ՏՐՐԴ ՏԱՐԻ)
Հասցեն՝ ТИФЛИСЬ, Редакция „МШАКЪ“.
TIFLIS, Rédaction du journal „MSHAK“.

Յայտարարությունները համար պետք է վճարել, I երեսի վրա իւրաքանչիւր տողա-
տեղին (պետք) — 20 կոպ., IV երեսի վրա — 10 կոպ.:
Կովկասից դուրս գտնվող անձերի և հիմնարկութիւնների յայտարարութիւնները բա-
նաւորութիւններում են՝ Մոսկվայում — Центральная Контора Объявлений Торгов. Дома
и Э. Метцль и К-о, Мясницкая, д. Сытова, և նրա բաժանմունքներում — Պետերբուրգում՝
Морская, 11, Կարգավայրում՝ Маршальковская, 130, Վիեննայում՝ Вольная, 38; Պա-
րիզում՝ 8 Place de Birze.

ԱՊՐԱՆԻ ԲԱՍՏԱՆՈՐԳԱՐՈՒԹԻՒՆ ԿԱՄ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ 24 ԸՆԴՈՒՆՎՈՒՄ

Կ Ի Ր Ա Վ Ի, Ս Ե Պ Տ Ե Մ Ե Ր Ի 25-ին
Մ ՈՒ Ե Տ Ա Յ Ե Դ Ա Յ Գ ՈՒ Մ

Վերահսկողությունը և հետևող ծրագրով:

Բոստոնյայի բեմի վրա Variet, իսկ այդուհի մանկական խաղեր, գուշակութիւն,
օղակներ պիտի, պատիւով, ծաղիկներով ժամը 4-ին կը թողնեն Յուպիտեր:
Երբեք խումբ երգիչներ:
Մուտքը արժէ՝ մեծերի համար 30 կ., իսկ երեխաների և ուսանողների՝ 15 կոպ.:
Վերահսկողութիւնը ժողովրդի արժէքը 1 ռուբլի:
Սկզբնական ցերեկվայ ժամը 1-ին 928. 2—1

ԿՈՎԿԱՍԻ ՀԱՅՈՒՆՆԵՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Նպաստներով պահվող գործերի համար
հարկաւոր են:

ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐ և

ԿԱՐԺՈՒՀԻՆԵՐ

Ցանկացողները դիմեն Հնկ. գրասենյակ
(Абасть-Абадская площадь № 7.)
(ան.) 927. 1—1

ՀՈՐԱՍԱՐՈՒԹԵԱՆ ԱՆՀԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Այս տարի թանգ են հացը և կենսա-
կան միւս մթերքները:

Իսպանացիները թանգութեան մասին
լուրս ենք գտնաւորել կողմերէն: Մի
քանի շրջաններում, ուր բերքը շատ
պակասած էր, այլ և եւրոպական
կերպարանք կը ստանայ, իսկ ընդհա-
նալ իսպանացիները փոքր ի շա-
տէ գգալի ցրանքներով:

Մենք մեր յօդուածներէն մէկում
ասացինք, որ հացի թանգութեան
պատճառ միայն մեր երկրի անբեր-
բերութիւնը չէ, այլ և եւրոպական
Ռուսաստանի անբերբերութիւնը, որով
հետո մեր երկրի ազգայնականութիւնը
չէ բաւականապէս իր հացով, այլ բե-
րում է նրա մի մասը հիւսիսից, իսկ
խոշոր վաճառանոցներում մեր որոշո-
ղը ուսանական հացն է, իսկ մեր գնե-
րը համակերպվում են Օդեսայի և
Բոստոլի գներին:

Ծնորդւոյ այն բանի, որ մեր երկրում
գարգազած չէ վիճակագրութիւնը, և
մասնաւոր անորոշ գրութեան մէջ
է ընթացիկ վիճակագրութիւնը, մենք
չը դիտենք թէ որքան մեծ է այս
տարվայ ստացած բերքը և որքան մեծ
է պահանջը Ռուսաստանի հացի վերա-
բերութեանը:

Մի բանի վրա յամենայն դէպս
պէտք է ուշադրութիւն դարձնել մեր
երկրի այն խոլ անկիւնները, որոնք
անբերբերութեան են ենթարկված, այն
է՝ հողատար լինել, որ վարորդը բերել
արվում հացահատիկներ, որովհետեւ
ձմեռը վրա հասնելուց և ճանապարհ-
ները փչանալուց յետոյ գետնը կը լի-
նի մթերքների փոխարինութիւնը երկա-
թուղու գծից մինչև սպասան տեղերը,
կը թանգանայ ինքը հացը և կը մե-
ծանայ փոխարինութեան ծախքները:

Իսպանական մեր գործողները պէտք
է անտարբեր չը մնան դէպի շոշափած
նախըրը և հնար եղածին չափ նպաս-
տին պարգևել թէ անգական կարելի
չափը և թէ այդ կարելիքին բաւարա-
բութիւն տալու միջոցները:
Ա. Գաւաթար

ԹԻԲԵԿ-ԻՍԼԱՄԱՆ ՊԱՏԵՐԱՄ

(Պետերբուրգի Հնո. Գործ.)
22 սեպտեմբերի
Սալոնիկ. — Երկրասարդ - Թիբեքերի
կոմիտէն մի կոչ մշակեց յայտնա եւ-

Հոկտեմբերի 1-ից մինչեւ տարվայ վերջը 3 յուրի:

Հասցեն փոխելու համար պէտք է ուղար-
կել նախ հին հասցեն եւ 40 կ. նամակա-
դրոշմ: Հին ՀԱՄՏԵՆ եւ 40 կ. շտաբովոր-
ների ինտրիները հասցեն փոխելու վերա-
բերմամբ 40 թՈՂՆՎՈՆ ԱՆՀՆՏԵՆՈՒՆԸ:
Ստաբովորների միջոցով պատուէր ստա-
ցաւ չը ուղարկուի Պրէվէզան:

Մատուցվում է թիւրքական միջնաւանդ-
ուհները կրակեց իտալական «Վեսպուչի»
շոգենաւի վրա՝ Մատուցվում է Աստաբի
միջև:

Հոսմ. — Պաշտօնական «Որովհետեւ
Թիբեքիս առաջին թույլ տուեց ծո-
վային առաջարկութիւն (каперство)
իտալական առևտրական նաւատորմի
վերաբերութեամբ, ուստի իտալական
կրակ և վերադարձում Թիբեքաց առև-
տրական նաւերը դրաւելու իրաւունքը,
և զինուորական արգելված աւար կը
ճանաչէ թիւրքականութիւնը, հրացանները,
արձանատիները, փամփուշտները, արե-
րը, թրերը և ամեն տեսակ հրազէի ու
ստոր գէնք, ռազմամթերքներ ու ա-
մեն նիւթեղէն, բոլոր այն առարկա-
ները, որոնք առանց հաշմանական վե-
րամշակման կարող են սպառազինուած
ծառայել ծովային ու ցամաքային ոյ-
ժերի համար»:

Մովսէս Օրբին ընդգծում է լէյ-
տենանտ Օլոյնիի ջերմութիւնը, որ
սեպտեմբ. 14-ի գիշերը մի նաւակով,
Թիբեքական մարտիկների կրակի տակ,
հետախուզութիւն կատարեց Տրիպոլի-
ւի նաւահանգիստի ներքին մասում:
«Ջիորայե-դ-Իտալիային» հարող-
ւում են Մալաթիայի, որ իտալական նա-
ւատորմի առաջին մասը երէկ շարու-
նակեց Տրիպոլիի ամրոցների ուղի-
կածութիւնը: Գարուքանը են երեւ
վայի պալատը և երկու ամրոց:
Լուսինները նայած, իտալական զոր-
քերը ինչ են Տրիպոլի: Թիբեքերը
մասամբ անձաւոր են եղած, մա-
սամբ փակած են երկրի խորքը:

Պետերբուրգ. — Սեպտեմբերի 19-ին Բ.
Դուրը բերանացի հոտայով տեղեկաց-
րեց Կ. Պոլսում գտնվող ռուսական
դեսպանին, որ իտալական նաւերը կը
գրավեն ապրանքի այն մասով, ինչ
որ իտալական կը լինի, սակայն չեն
գրավել չէզոք պետութիւնների ապ-
րանքները, եթէ այդպիսիները ռազ-
մամթերքներ չեն լինի: Որովհետեւ դեռ
Բ. Դուրը չէ վճարել թէ ինչ կարելի է
պետերբուրգական կոնտրաբանդ համա-
կել և ճանաչում է արդեօք այդպիսի
հացաբեռները, ուստի դեսպանը խոր-
հուրդ է առնել չէզոք շոգենաւերին չը
մանկ թիբեքական շրջեր մինչև Բ.
Դուրը կըրուեմ վերոյիշեալ վճար:

Տրիպոլի. — Արտաքին ամբողջութեան
ընդհանրութեամբ «Մուլթանիէ» և
«Համիդիէ» գրասենյակները մարտիկնե-
րը փչացան:

Պարիզ. — Միջպարլամենտական միու-
թեան խորհուրդը իր նիստում, որին
ներկայ էին Ռուսաստանի, Գերմա-
նիայի, Իտալիայի, Նորվեգիայի և Շվեյ-
ցարի ներկայացուցիչները, ընդունեց
հետեւեալ բանաձևը. «Յաւելով, որ
Հաագայի երկու կոնֆերանսներին ու
գերող խաղաղութեան ու արդարա-
դատութեան օգին ուղղութեան
հանդէպ և որ պատերազմ յայտարա-
րելու արագութեամբ վանեց որեւէ հա-
մաձայնութեան ու միջնորդութեան
հնարաւորութիւնը, խորհուրդը յայտ
արարում է թէ Հաագայի կոնֆերանս-
ների առաջարկած միջպարլամենտ
կոնֆերանսը կարող կը լինի օր առօր
վերականգնել խաղաղութիւնը: Իտա-
լացի պատգամաւորները ըստարկու-
թիւնից ձեռնպահ մնացին»:

Պորտ-Սաիդ. — Իտալական հիւպատո-
սը Սուէցի ջրանցքի խաղաղութեան
բողոքներ, որ թիբեքաց «Կալէրի» ապ-
րանքատար նաւը սեպտեմբերի 17-ից
կանգնած է տեղին նաւահանգիստում:

Ալեքսանդրիա. — Տեղին մահմեդական
կախված կը լինի գործերի յետագայ
ուղղութիւնը:
Եկա թիբեքաց նաւատորմը բաղիւ-
ցած երեք զորանաւերից, երեք յա-
ժանաւերից և հինգ հակահակահանուե-
րից:
Բերլին. — Իտալական արժանաւատ
աղբիւրից հաղորդում են, որ դուքս
Աբուլիցի երէկ երկու ընդհանուր-
գրական կայարաններ և յատուկ ա-
կանաւաւի միջոցով պատուէր ստա-
ցաւ չը ուղարկուի Պրէվէզան:
Մատուցվում է թիւրքական միջնաւանդ-
ուհները կրակեց իտալական «Վեսպուչի»
շոգենաւի վրա՝ Մատուցվում է Աստաբի
միջև:
Հոսմ. — Պաշտօնական «Որովհետեւ
Թիբեքիս առաջին թույլ տուեց ծո-
վային առաջարկութիւն (каперство)
իտալական առևտրական նաւատորմի
վերաբերութեամբ, ուստի իտալական
կրակ և վերադարձում Թիբեքաց առև-
տրական նաւերը դրաւելու իրաւունքը,
և զինուորական արգելված աւար կը
ճանաչէ թիւրքականութիւնը, հրացանները,
արձանատիները, փամփուշտները, արե-
րը, թրերը և ամեն տեսակ հրազէի ու
ստոր գէնք, ռազմամթերքներ ու ա-
մեն նիւթեղէն, բոլոր այն առարկա-
ները, որոնք առանց հաշմանական վե-
րամշակման կարող են սպառազինուած
ծառայել ծովային ու ցամաքային ոյ-
ժերի համար»:

կախված կը լինի գործերի յետագայ
ուղղութիւնը:
Եկա թիբեքաց նաւատորմը բաղիւ-
ցած երեք զորանաւերից, երեք յա-
ժանաւերից և հինգ հակահակահանուե-
րից:

Բերլին. — Իտալական արժանաւատ
աղբիւրից հաղորդում են, որ դուքս
Աբուլիցի երէկ երկու ընդհանուր-
գրական կայարաններ և յատուկ ա-
կանաւաւի միջոցով պատուէր ստա-
ցաւ չը ուղարկուի Պրէվէզան:

Մատուցվում է թիւրքական միջնաւանդ-
ուհները կրակեց իտալական «Վեսպուչի»
շոգենաւի վրա՝ Մատուցվում է Աստաբի
միջև:

Հոսմ. — Պաշտօնական «Որովհետեւ
Թիբեքիս առաջին թույլ տուեց ծո-
վային առաջարկութիւն (каперство)
իտալական առևտրական նաւատորմի
վերաբերութեամբ, ուստի իտալական
կրակ և վերադարձում Թիբեքաց առև-
տրական նաւերը դրաւելու իրաւունքը,
և զինուորական արգելված աւար կը
ճանաչէ թիւրքականութիւնը, հրացանները,
արձանատիները, փամփուշտները, արե-
րը, թրերը և ամեն տեսակ հրազէի ու
ստոր գէնք, ռազմամթերքներ ու ա-
մեն նիւթեղէն, բոլոր այն առարկա-
ները, որոնք առանց հաշմանական վե-
րամշակման կարող են սպառազինուած
ծառայել ծովային ու ցամաքային ոյ-
ժերի համար»:

Մովսէս Օրբին ընդգծում է լէյ-
տենանտ Օլոյնիի ջերմութիւնը, որ
սեպտեմբ. 14-ի գիշերը մի նաւակով,
Թիբեքական մարտիկների կրակի տակ,
հետախուզութիւն կատարեց Տրիպոլի-
ւի նաւահանգիստի ներքին մասում:
«Ջիորայե-դ-Իտալիային» հարող-
ւում են Մալաթիայի, որ իտալական նա-
ւատորմի առաջին մասը երէկ շարու-
նակեց Տրիպոլիի ամրոցների ուղի-
կածութիւնը: Գարուքանը են երեւ
վայի պալատը և երկու ամրոց:
Լուսինները նայած, իտալական զոր-
քերը ինչ են Տրիպոլի: Թիբեքերը
մասամբ անձաւոր են եղած, մա-
սամբ փակած են երկրի խորքը:

Պետերբուրգ. — Սեպտեմբերի 19-ին Բ.
Դուրը բերանացի հոտայով տեղեկաց-
րեց Կ. Պոլսում գտնվող ռուսական
դեսպանին, որ իտալական նաւերը կը
գրավեն ապրանքի այն մասով, ինչ
որ իտալական կը լինի, սակայն չեն
գրավել չէզոք պետութիւնների ապ-
րանքները, եթէ այդպիսիները ռազ-
մամթերքներ չեն լինի: Որովհետեւ դեռ
Բ. Դուրը չէ վճարել թէ ինչ կարելի է
պետերբուրգական կոնտրաբանդ համա-
կել և ճանաչում է արդեօք այդպիսի
հացաբեռները, ուստի դեսպանը խոր-
հուրդ է առնել չէզոք շոգենաւերին չը
մանկ թիբեքական շրջեր մինչև Բ.
Դուրը կըրուեմ վերոյիշեալ վճար:

Տրիպոլի. — Արտաքին ամբողջութեան
ընդհանրութեամբ «Մուլթանիէ» և
«Համիդիէ» գրասենյակները մարտիկնե-
րը փչացան:

Պարիզ. — Միջպարլամենտական միու-
թեան խորհուրդը իր նիստում, որին
ներկայ էին Ռուսաստանի, Գերմա-
նիայի, Իտալիայի, Նորվեգիայի և Շվեյ-
ցարի ներկայացուցիչները, ընդունեց
հետեւեալ բանաձևը. «Յաւելով, որ
Հաագայի երկու կոնֆերանսներին ու
գերող խաղաղութեան ու արդարա-
դատութեան օգին ուղղութեան
հանդէպ և որ պատերազմ յայտարա-
րելու արագութեամբ վանեց որեւէ հա-
մաձայնութեան ու միջնորդութեան
հնարաւորութիւնը, խորհուրդը յայտ
արարում է թէ Հաագայի կոնֆերանս-
ների առաջարկած միջպարլամենտ
կոնֆերանսը կարող կը լինի օր առօր
վերականգնել խաղաղութիւնը: Իտա-
լացի պատգամաւորները ըստարկու-
թիւնից ձեռնպահ մնացին»:

Պորտ-Սաիդ. — Իտալական հիւպատո-
սը Սուէցի ջրանցքի խաղաղութեան
բողոքներ, որ թիբեքաց «Կալէրի» ապ-
րանքատար նաւը սեպտեմբերի 17-ից
կանգնած է տեղին նաւահանգիստում:

Ալեքսանդրիա. — Տեղին մահմեդական
կախված կը լինի գործերի յետագայ
ուղղութիւնը:
Եկա թիբեքաց նաւատորմը բաղիւ-
ցած երեք զորանաւերից, երեք յա-
ժանաւերից և հինգ հակահակահանուե-
րից:
Բերլին. — Իտալական արժանաւատ
աղբիւրից հաղորդում են, որ դուքս
Աբուլիցի երէկ երկու ընդհանուր-
գրական կայարաններ և յատուկ ա-
կանաւաւի միջոցով պատուէր ստա-
ցաւ չը ուղարկուի Պրէվէզան:

ները որոշեցին հանգանակութիւն սկսել
յօգուտ Թիբեքիայի Արաբական մա-
մուլը հրաւիրում է բոլորիս ենթարկել
իտալական ապրանքները:
Վեգիբը պաշտօնապէս տեղեկացրել
է իւրբլին, որ պատերազմ է յատա-
րարված Իտալիայի հետ:

Կապուտալո. — Տեղին մահմեդականնե-
րը բողոքել միայն կազմեցին ընդգէմ
թիբեք-իտալական պատերազմին:

Սերալվո. — Մահմեդականների կու-
րը գիւնեց երեսուցիկ խնդրելով մի-
ջոցներ ձեռք առնել դադարեցնելու
թիբեք-իտալական արխանազութիւնը:

Վիեննա. — Պալատի նիստը վերակե-
նեց յետոյ սկսվեցին վիճարկութիւն-
ներ կենսական մթերքների թանգու-
թեան դէմ միջոցներ ձեռք առնելու
մասին արված առաջարկութիւնների ա-
ռիթով: Սոցիալ-դեմոկրատ Ալէքս. կը
տամարում է զեկավար շրջաններին և
Իտալիայի կառավարութեան, որ իրանց
գործողութիւններով ընդգէմ Թիբեքի-
այ նրանք սպառնում են եւրոպական
խաղաղութեան:

ՎԵՐԶԻ ՏԵԼԵԿՐԱԳՐԱՆԵՐ

(Պետերբուրգի Հնո. Գործ.)
22 սեպտեմբերի

Պետերբուրգ. — Սեպտեմբերի 22-ին Բ.
Դուրը բերանացի հոտայով տեղեկաց-
րեց Կ. Պոլսում գտնվող ռուսական
դեսպանին, որ իտալական նաւերը կը
գրավեն ապրանքի այն մասով, ինչ
որ իտալական կը լինի, սակայն չեն
գրավել չէզոք պետութիւնների ապ-
րանքները, եթէ այդպիսիները ռազ-
մամթերքներ չեն լինի: Որովհետեւ դեռ
Բ. Դուրը չէ վճարել թէ ինչ կարելի է
պետերբուրգական կոնտրաբանդ համա-
կել և ճանաչում է արդեօք այդպիսի
հացաբեռները, ուստի դեսպանը խոր-
հուրդ է առնել չէզոք շոգենաւերին չը
մանկ թիբեքական շրջեր մինչև Բ.
Դուրը կըրուեմ վերոյիշեալ վճար:

Մովսէս Օրբին ընդգծում է լէյ-
տենանտ Օլոյնիի ջերմութիւնը, որ
սեպտեմբ. 14-ի գիշերը մի նաւակով,
Թիբեքական մարտիկների կրակի տակ,
հետախուզութիւն կատարեց Տրիպոլի-
ւի նաւահանգիստի ներքին մասում:
«Ջիորայե-դ-Իտալիային» հարող-
ւում են Մալաթիայի, որ իտալական նա-
ւատորմի առաջին մասը երէկ շարու-
նակեց Տրիպոլիի ամրոցների ուղի-
կածութիւնը: Գարուքանը են երեւ
վայի պալատը և երկու ամրոց:
Լուսինները նայած, իտալական զոր-
քերը ինչ են Տրիպոլի: Թիբեքերը
մասամբ անձաւոր են եղած, մա-
սամբ փակած են երկրի խորքը:

Պետերբուրգ. — Սեպտեմբերի 19-ին Բ.
Դուրը բերանացի հոտայով տեղեկաց-
րեց Կ. Պոլսում գտնվող ռուսական
դեսպանին, որ իտալական նաւերը կը
գրավեն ապրանքի այն մասով, ինչ
որ իտալական կը լինի, սակայն չեն
գրավել չէզոք պետութիւնների ապ-
րանքները, եթէ այդպիսիները ռազ-
մամթերքներ չեն լինի: Որովհետեւ դեռ
Բ. Դուրը չէ վճարել թէ ինչ կարելի է
պետերբուրգական կոնտրաբանդ համա-
կել և ճանաչում է արդեօք այդպիսի
հացաբեռները, ուստի դեսպանը խոր-
հուրդ է առնել չէզոք շոգենաւերին չը
մանկ թիբեքական շրջեր մինչև Բ.
Դուրը կըրուեմ վերոյիշեալ վճար:

Տրիպոլի. — Արտաքին ամբողջութեան
ընդհանրութեամբ «Մուլթանիէ» և
«Համիդիէ» գրասենյակները մարտիկնե-
րը փչացան:

Պարիզ. — Միջպարլամենտական միու-
թեան խորհուրդը իր նիստում, որին
ներկայ էին Ռուսաստանի, Գերմա-
նիայի, Իտալիայի, Նորվեգիայի և Շվեյ-
ցարի ներկայացուցիչները, ընդունեց
հետեւեալ բանաձևը. «Յաւելով, որ
Հաագայի երկու կոնֆերանսներին ու
գերող խաղաղութեան ու արդարա-
դատութեան օգին ուղղութեան
հանդէպ և որ պատերազմ յայտարա-
րելու արագութեամբ

տի պաշտօնը և տիրուղորը
 էլ միասին պաշտպանելու երևոյթին մէջ
 տարի և անոր գերազգից պետը արհա-
 տարող իր այս ընթացքը ինչինչու գլխոյ
 անաշխորէին զինքը. կը խորհնէ՞ մինչև
 և Ալիոող իրական ամբատումին, որ
 տեսնի թիւը իշխանութեանց և ցնորա-
 ւան մէջ երաւը կը մնար, Ընդդ. Արթուր
 անակութիւնը չըացնելու համար, վորձ

Типографія канцеляріи Намѣстника Его Императорскаго Величества на Кавказѣ, Лорисъ-Меликовская улица, домъ казенный.